

Program **endokrinologi grunnkurs, Oslo 2025**

Endokrinologi

Dato: 03 – 07. februar 2025 | **Sted:** Kurset avholdes i lokale M6, Meet, bruk inngang D fra Handlegata: [Se veibeskrivelse Ullevaal Meet \(meet-ullevaal.no\)](#)

Pausemat, kaffe, te og vann serveres der. Lunsj i restauranten.

Ta gjerne med mobil til Kahoot! Kursprøven er elektronisk, anbefaler laptop eller nettbrett.

Mandag 03.02.2025. Møteleder: Sara Hammerstad, ESF, Oslo universitetssykehus

Tidspunkt	Tema	Underviser
Sykdommer i glandula thyroidea		
09.00	Åpning	Kursleder Arild Evang
09.10	Hvordan virker hormoner? Hva skal vi måle?	Per Thorsby
09.40	Hypothyreose og struma	Sara Hammerstad
10.10	Pause	
10.30	Hypertyreose inkludert Graves sykdom	Therese Weider
11.00	Pasientkasuistikk hypo/hyper	Therese Weider/ Sara Hammerstad
11.30	Lunsj	
12.30	Tyreotoksisk krise, myksødem koma	Anne Catrine P. Wammer
13.00	Medikamentutløst tyreoidesykdom	Anne Lise Olsen
13.30	Tyroidea og graviditet	Sara Hammerstad
14.00	Pause	
14.15	Pasientkasuistikk	Sara Hammerstad
14.45	Utredning og behandling av knuter i tyreoida	Heidi Ødegaard
15.15	Oppsummering quiz	Per Thorsby
15.45	Slutt	

Tirsdag 04.02.2025. Møteleder: Kari Anne Sveen, Avd. for endokrinologi, Diabetespoliklinikken, Aker, Oslo universitetssykehus

Tidspunkt	Tema	Underviser
	Diabetes	
09.00	Kasuistikk/pasient	Kari Anne Sveen
09.30	Diagnostikk, klassifikasjon, epidemiologi og patogenese	Kåre Birkeland
09.55	Kasuistikker. Kost og livsstil	Anne-Marie Aas
10.15	Pause	
10.25	Blodsukkersenkende behandling ved type 2 diabetes	Kåre Birkeland
11.05	Hjerte- og karkomplikasjoner ved diabetes	Kari Anne Sveen
11.30	Lunsj	
12.30	Diabetes ketoacidose og hyperosmolært koma	Tore J. Berg
13.00	Kasuistikker. Diabetes og graviditet	Elisabeth Qvigstad
13.20	Insulinbehandling ved diabetes, -strategier, diskusjon/ gruppe	Tore J. Berg
14.05	Pause	
14.20	Ny teknologi i diabetesbehandling - hva må en indremedisiner vite?	Kari Anne Sveen
14.35	Diabetisk øye-, nyresykdom og nevropati	Tore J. Berg
15.00	Diabetes fot - den glemte komplikasjon? Kasuistikker	Tore J. Berg
15.20	Oppsummering. Kahoot! Korte kliniske spørsmål	Kari Anne Sveen
15.40	Slutt	

Onsdag 05.02.2025 Møteleder: Mikkell Pretorius, ESF, Oslo universitetssykehus

Tidspunkt	Tema	Underviser
	Ben og kalsiummetabolisme	
09.00	Ben og kalsiummetabolisme- fysiologi	Mikkell Pretorius
09.30	Kalsiumforstyrrelser	Kiarash Tazmini

Tidspunkt	Tema	Underviser
10.00	Pause	
10.10	Paratyreoideasykdom	Mikkel Pretorius
10.30	Vitamin D/ fosfat/ magnesium -forstyrrelser	Kiarash Tazmini
11.00	Pause	
11.10	Pasientkasuistikk- kalsiumforstyrrelser	Kiarash Tazmini
11.30	Lunsj	
	Osteoporose	
12.40	Pasientkasuistikk- bensykdome	Mikkel Pretorius
13.00	Gruppearbeid med kasuistikker	
13.40	Pause	
13.50	Epidemiologi og diagnostikk av osteoporose	Tove Borgen
14.20	Benmarkører	Tove Borgen
14.35	Pause	
14.50	Behandling av osteoporose	Trine Finnes
15.15	Sekundær osteoporose	Trine Finnes
15.40	Oppsummering av dagen med Kahoot!	Mikkel Pretorius
16.00	Slutt	

Torsdag 06.02.2025. Møteleder: Kaja Grønning, Endokrinologisk avdeling, Akershus universitetssykehus HF.

Tidspunkt	Tema	Underviser
	Binyrer og gonader.	
09.00	Hyponatremi	Kaja Grønning
09.45	Pause	
10.00	Binyrebarksvikt, primær og iatrogen	Kari Lima

Tidspunkt	Tema	Underviser
10.45	Pause	
11.00	Hirsutisme med kasuistikk	Ingrid Nerموen
11.30	Lunsj	
12.30	Hyperaldosteronisme	Ingrid Nerموen
13.00	Feokromocytom	Anne Lise Olsen
13.30	Pause	
13.45	Kasuistikk binyreincidentalom	Anne Lise Olsen
14.15	Pause	
14.30	Sykelig overvekt, utredning og behandling	Jarle Marvik
15.10	Gonadesvikt hos menn, diagnostikk og behandling	Ersan Krckov
15.40	Oppsummering av dagen (Kahoot!?)	Kaja Grønning
16.00	Slutt	

Fredag 07.02.2025 Møteleder: Anders P. Jørgensen, ESF, Oslo universitetssykehus

Tidspunkt	Tema	Underviser
	Hypofysesykdommer.	
08.30 OBS!	Tilfeldig påvist svulst i hypofysen, med pasient	Anders P Jørgensen
09.30	Pause	
09.45	Høyt prolaktin	Ansgar Heck/ Anders PJ
10.10	Den tørste pasient	Anders PJ
10.30	Pause	
10.45	Akromegali med pasientdemonstrasjon	Ansgar Heck
11.30	Lunsj	
12.20	Gruppearbeid med tre kasuistikker	Anders PJ
12.45	Plenumsdiskusjon etter gruppearbeidet	Anders PJ
13.15	Pause	

Tidspunkt	Tema	Underviser
13.30	Cushings syndrom	Arild Evang
14.15	Kursprøve	Arild E / Anders PJ
15.00	Gjennomgang kursprøve	Arild E/ Anders PJ
15.30	Kursevaluering	Deltakere
15.45	Slutt	

Læringsmål

FIM-020 Selvstendig kunne diagnostisere forstyrrelser i væske og elektrolyttbalanse og initialt behandle med iv væske, diuretika og elektrolytter.

Ha kunnskap om følgende forstyrrelser:

- hyponatremi, inklusive kronisk hyponatremi
- hypernatremi
- hypokalemi
- hyperkalemi
- hypokalsemi
- hyperkalsemi
- hypofosfatemi
- hypomagnesemi

FIM-073 «Hypertensjon og hypertensive kriser». Beherske utredning og behandling av pasienter med hypertensjon.

FIM-094 Selvstendig kunne diagnostisere diabetes og starte insulinbehandling.

Selvstendig kunne gi kostråd ved diabetes type 1.

Beherske måling av blodsukker og urinketoner med hjemmemålingsutstyr.

FIM-095 Beherske diagnostikk og behandling av hypoglykemi, hyperglykemi og diabetisk ketoacidose

FIM-096 Beherske medikamentelle behandlingsalternativer og insulinbehandling ved diabetes mellitus type 2.

Selvstendig kunne gi kostråd til diabetes mellitus type 2 pasienter.

Ha god kunnskap om forebygging, utredning og behandling av komplikasjoner ved diabetes mellitus, herunder hjerte-/kar-, øye-, metabolske og nevrologiske komplikasjoner.

FIM-097 Ha god kunnskap om behandling av non-ketotisk hyperosmolært koma

FIM-098 Ha kunnskap om årsaker til hypotyreose.

Beherske standard behandling av ukomplisert hypotyreose.

FIM-099 Ha kunnskap om årsaker til behandling av myxødemkoma

FIM-100 Ha kunnskap om årsaker til og beherske initial behandling av hypertyreose

FIM-101 Ha kunnskap om årsaker til og behandling av tyreotoksisk krise.

FIM-102 Ha kunnskap om symptomer/tegn ved akutt binyrebarksvikt (Addisons sykdom).
Beherske initial behandling av akutt binyrebarksvikt og Addisonkrise.

FIM-103 Ha kjennskap til symptomer og utredning ved feokromocytom

FIM-104 Ha kunnskap om utredning og behandling av osteoporose.

FIM-105 Ha kjennskap til utredning og behandling av hypofyseadenomer og hypofysesvikt

FIM-106 Ha kjennskap til symptomer, utredning og behandling av mannlig hypogonadisme

FIM-107 Ha kjennskap til utredning, behandling og kontrollopplegg av binyreincidentalomer